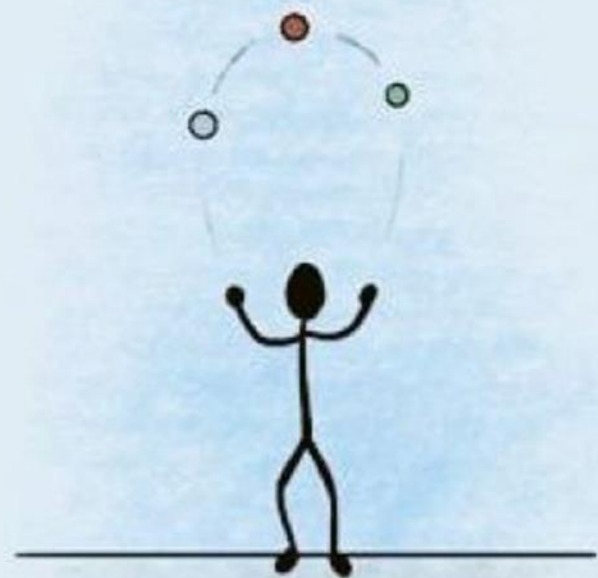

**BEFORE
YOU START**

**DURING
THE TASK**

**AFTER
A WHILE**

Inkluzivna kultura u obrazovanju

Prof.dr.sc. Zrinjka Stančić
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
Sveučilište u Zagrebu

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Working together for a **green**,
competitive and **inclusive** Europe

ATTEND
naš način

PODRŠKA OSTVARENJU JEDNAKIH MOGUĆNOSTI U
OBRAZOVANJU ZA UČENIKE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

ASSISTIVE TECHNOLOGIES IN EDUCATION

City of Reykjavik

CARNET
znanje povezuje

Temeljna polazišta i demografska slika Hrvatske

- **Uskraćivanje prilike** za obrazovanjem jedan je od uzroka **socijalne isključenosti**. Suprotno tome, **povećavanje prilika** za obrazovanjem ključni je preduvjet za **socijalnu uključenost** pojedinca u zajednicu (*Farnell, 2012*).
- **Ostvarivanje jednakih prilika** u obrazovanju postaje sve većim **prioritetom na globalnoj razini** (*Farnell, 2012*).
- **Pravo na obrazovanje** utemeljeno je u naprednim idejama, znanstvenim istraživanjima, brojnim međunarodnim i nacionalnim dokumentima.
- Republika Hrvatska je **članica UN, EU, Vijeća Europe**, ali **nije članica OECD-a**
- Prema popisu stanovništva Hrvatska ima **3.888.529** stanovnika (*Popis stanovništva, Državni zavod za statistiku, 2021.*)
- Djeca i adolescenti u RH čine **743.556** ili **19.12%**
- **72%** učenika u svijetu koristi računala u školama (*OECD, PISA, 2015*)
- do **2050. – 2.5 milijarde** ljudi u svijetu koristit će neki oblik PK i AT (*WHO, UNICEF, 2022*)

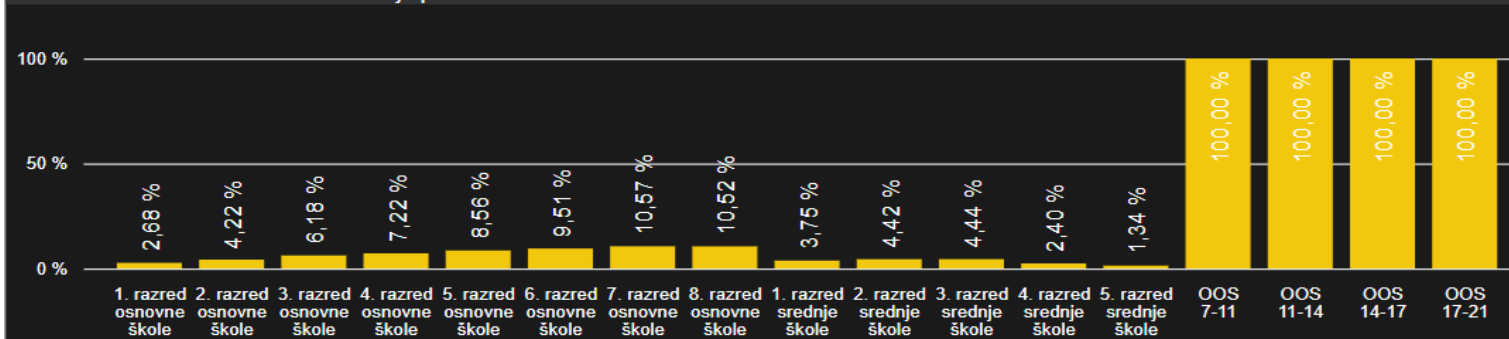

Zaštitna prava i nacionalni dokumenti u obrazovanju

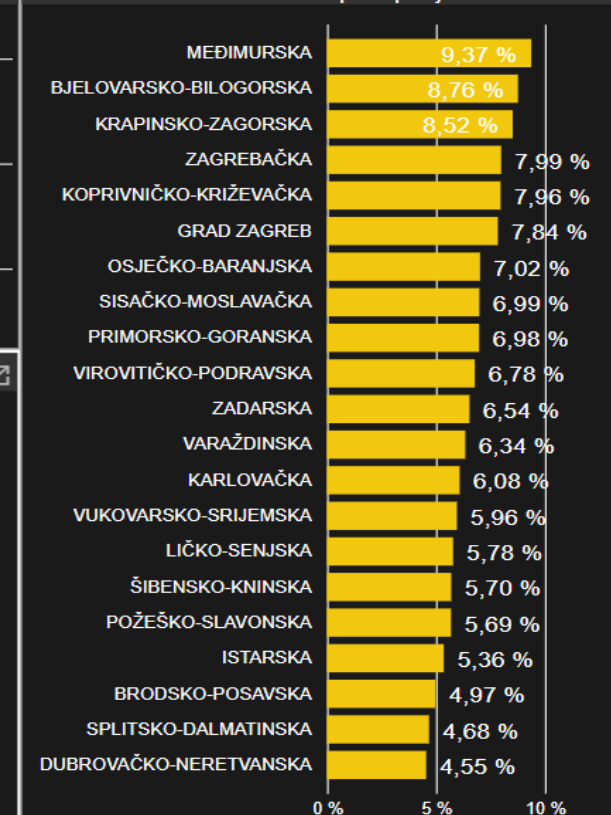
- **Ustav** RH (NN 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14),
- **Zakon** o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom (NN 6/07, 5/08)
- **Nacionalni okvirni kurikulum** za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (MZOŠ/11)
- **Strategija** obrazovanja, znanosti i tehnologije (NN 124/14)
- **Nacionalna strategija** izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine (NN 42/17), 2021-2027.
- **Zakon** o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12)
- **Zakon** o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20)
- **Zakon** o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluhoslijepih osoba u RH (NN 82/2015)
- **Zakon** o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu (NN 16/18)
- **Državni pedagoški standard** osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08, 90/10)
- **Državni pedagoški standard** srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08, 90/10)
- **Odluka** o donošenju kurikuluma za nastavne predmete i međupredmetne teme (NN 7/19 i 10/19)
- **Odluka** o Programu hrvatskoga jezika za pripremnu nastavu za učenike osnovnih i srednjih škola koji ne znaju ili nedostatno znaju hrvatski jezik (NN 151/11)
- **Pravilnik** o osnovnoškolskom i srednjoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju (NN 24/15)
- **Pravilnik** o postupku utvrđivanja psihofizičkoga stanja djeteta, učenika te sastavu stručnih povjerenstava (NN 67/14, 63/20)
- **Pravilnik** o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnim i srednjim školama (NN 112/10, 94/15, 82/19)
- **Pravilnik** o odgovarajućoj vrsti obrazovanja učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi (NN 6/19)
- **Pravilnik** o broju učenika u redovitom i kombiniranom razrednom odjelu i odgojno-obrazovnoj skupini u osnovnoj školi (NN 124/09, 73/10)
- **Pravilnik** o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima (NN 102/18, 59/19, 22/20)
- **Pravilnik** o polaganju državne mature (NN 01/13, 41/19)
- **Pravilnik** o kriterijima za izricanje pedagoških mjera (NN 94/15, 3/17)
- **Pravilnik** o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN 132/13)
- **Pravilnik** o pedagoškoj dokumentaciji i evidenciji te javnim ispravama u školskim ustanovama (NN 47/17, 41/19, 76/19)
- **Odluka** o donošenju nastavnog plana za osnovnu školu (NN 66/19)
- **Odluka** o donošenju nastavnog plana za gimnazijske programe (NN 66/19)

Brojčani prikaz učenika s teškoćama, MZO, 2020-

Postotak učenika s teškoćama u razvoju po razredima

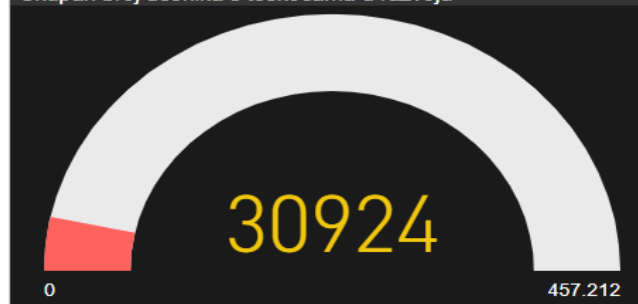

Postotak učenika s teškoćama po županiji

Registar osoba s invaliditetom, HZJZ, **11.9%** osoba s invaliditetom, **6.9%** djece

Ukupno broj učenika s teškoćama u razvoju

Program: Sve | TES programi: Sve

Ustanova - TUR | Razredi: Sve | Šifra: Sve | Naziv ustanove: Sve | Vrsta programa: Sve | Županija: Sve | Općina/grad: Sve | Spol: Sve

Inkluzivno obrazovanje

Konvencija UN-a o pravima osoba s invaliditetom (CRPD) priznaje svim osobama s invaliditetom **pravo na inkluzivno obrazovanje**

VJEŽBA 1.

Što znači **inkluzivno obrazovanje** i **predložite TRI MJERE** potrebne da se inkluzivno obrazovanje uspješno ostvaruje?

www.menti.com

31 10 54 3

VJEŽBA 1.

Inkluzivno obrazovanje i predložene MJERE potrebne da se inkluzivno obrazovanje uspješno ostvaruje?

REZULTATI

Što znači inkluzivno obrazovanje i predložite TRI MJERE potrebne da se inkluzivno obrazovanje uspješno ostvaruje?

Struka, podrška učiteljima od strane stručnjaka, multidisciplinarni pristup

Nulta tolerancija prema nepostivanju razlicitosti

Komunikacija, suradnja, autentičnost

Prilagodba, strpljivost, promjena.

Uključivanje učenika s teškoćama
Obrazovanje
Motivacija
Asistivna tehnologija

Informiranje
Podrska
Edukacija
strucnjaka

Edukacija
Informiranje javnosti
,stvaranje uvjeta za
inkl.obrazovanje u sustavu

Colorful society

strucnjaci
podrska
edukacija
strucnjaka

Što znači inkluzivno obrazovanje i predložite TRI MJERE potrebne da se inkluzivno obrazovanje uspješno ostvaruje?

obrazovanja

uključenost i sudjelovanje prostora osvješćivanje lokalne zajednice odgoj za toleranciju

Dati priliku svima.

Sudjelovanje i uključenost. Tri mjere: Prostorni preduvjeti Osvješćivanje lokalne zajednice Odgoj za toleranciju

Prilika za sve! Mjere: Edukacija nastavnika, bolji materijalni uvjeti, uvođenje reda među odluke o primjerenim oblicima školovanja!!!!

Edukacija djelatnika Senzibilizacija učenika redove populacije Edukacija roditelja djece bwz teškoća

Materijalni uvjeti Kompetencije provoditelja Zakonski okviri

Pružiti jednake mogućnosti za

Što znači inkluzivno obrazovanje i predložite TRI MJERE potrebne da se inkluzivno obrazovanje uspješno ostvaruje?

Asistivna tehnologija! (u taj pojam uključena potpomognuta komunikacija) Da sustav napokon zivi inkluziju a ne samo na papiru

Dobra opremljenost, educiranost svih stručnjaka uključenih u obrazovanje, suradnja

Najbolji interes djeteta.

Edukacija učitelja u školiama o inkluziji. Praktična iskustva .

Zajedništvo, nove tehnologije, strpljenje

Smanjenje razlika, suradničko učenje, asistivna tehnologija

Edukacija djelatnika, opremljenost

Stručnjaci Kurikulumi Asist.tehn.

Asistivna tehnologija Edukacija i senzibilizacija

Što znači inkluzivno obrazovanje i predložite TRI MJERE potrebne da se inkluzivno obrazovanje uspješno ostvaruje?

Edukacija djelatnika, opremljenost ustanova, komunikacija

Uključenost svih educiranih stručnjaka, prihvaćanje različitosti,

Uključivanje učenika s teškoćama sa ostalim učenicima. Edukacija

Stručnjaci Kurikulumi Asist.tehn.

Uvažavanje i poštivanje
1. stručno vođenje
2. kontinuirana podrška
3. Materijalni preduvjeti

davanje prilike drugačijima
prepoznavanje

Asistivna tehnologija i edukacija i senzibilizacija

It means that everyone has an opportunity to participate in education. 1. Teacher training 2. Multidisciplinary cooperation 3. New communication technologies

Inkluzivno obrazovanje

- **Temeljno ljudsko pravo**
- Odnosi se na **obrazovanje za SVU** djecu s teškoćama, uključujući onu „koja imaju dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja, koja u **međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati puno i učinkovito sudjelovanje** u društvu na **ravnopravnoj osnovi s drugima**”. (članak 1. Konvencije)

Inkluzivno obrazovanje i pristupačnost

- Konvencija UN-a o pravima osoba s invaliditetom (CRPD) priznaje svim osobama s invaliditetom **pravo na inkluzivno obrazovanje**
- temelji se na **socijalnom modelu pristupa razvojnim teškoćama i potrebama**
- **članak 9.** opisuje **pravo na pristupačnost** i **participaciju**, navodi kako će „države potpisnice poduzeti odgovarajuće **mjere osiguravanja pristupačnosti** osoba s invaliditetom izgrađenom **okruženju, prijevozu, informacijama i komunikacijama**, uključujući **informacijske i komunikacijske tehnologije i sustave, uključujući internet**, kao i drugim uslugama i kapacitetima otvorenim i namijenjenim javnosti, kako u **urbanim**, tako i u **ruralnim** područjima.“
- **odgojno-obrazovna i socijalna inkluzija** (Katz, 2012)

Inkluzivno obrazovanje

- Prema **Konvenciji-UN-a o pravima djeteta** (1991) svako dijete ima **pravo na djelotvoran pristup odgoju i obrazovanju** u skladu s mogućnostima, najvećeg mogućeg uključivanja u društvo!
- sustav koji uključuje **OBRAZOVANJE za SVE** učenike bez obzira na njihove mogućnosti ili potrebe, i to na svim razinama obrazovanja – **predškolskoj, osnovnoj, srednjoj, višoj i visokoj, strukovnoj** kao i u **cjeloživotnom obrazovanju**

Pripadanje i aktivna participacija učenika predstavlja ključ promjena u obrazovnoj i socijalnoj inkluziji

Tko su učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama Hrvatskoj?

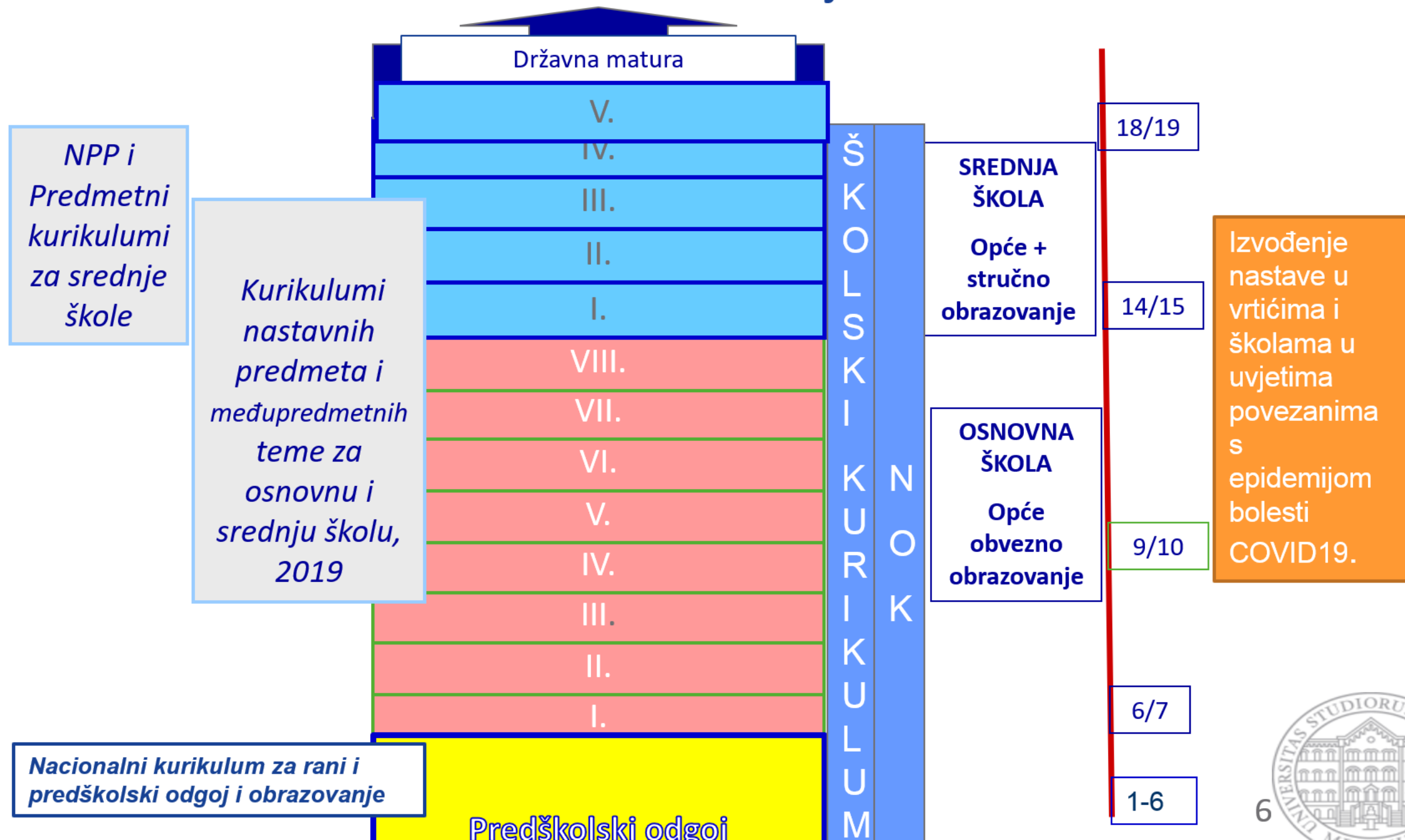
Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama su **daroviti učenici** i **učenici s teškoćama**

- A. s teškoćama u razvoju
- B. s teškoćama u učenju, problemima u ponašanju i emocionalnim problemima
- C. teškoćama uvjetovanim odgojnim, socijalnim, ekonomskim, kulturalnim, jezičnim čimbenicima

Prema Orijentacijskoj listi vrsta teškoća

- učenici s oštećenjima vida
- učenici s oštećenjima sluha
- učenici s oštećenjima jezično-glasovno-govorne komunikacije
- učenici sa specifičnim teškoćama učenja
- učenici s oštećenjima organa i organskih sustava
- učenici s intelektualnim teškoćama
- učenici s oštećenjem mentalnoga zdravlja
- učenici kod kojih postoji više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju

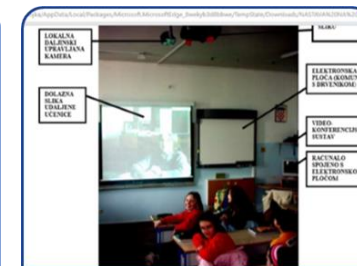
SUSTAV ODGOJA I OBRAZOVANJA usmjeren VISOKOŠKOLSKOM

Sustav obrazovanja u Republici Hrvatskoj

Sustav obrazovanja u Republici Hrvatskoj sastoji se od: ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

- osnovnog obrazovanja
- srednjeg obrazovanja
- visokog obrazovanja

Odgoj i obrazovanje **ostvaruje se** na temelju nacionalnog kurikuluma, nastavnih planova i programa/kurikuluma i školskog kurikuluma

Za učenike koji zbog većih motoričkih ili kroničnih bolesti ne mogu polaziti nastavu, škola **uz odobrenje Ministarstva** organizira nastavu u:

- **kući** ili **zdravstvenoj ustanovi**
- može se izvoditi u obliku **nastave na daljinu** (virtualna nastava, hibridna nastava)

Primjereni programi obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju

– programska potpora

Primjereni programi odgoja i obrazovanja su:

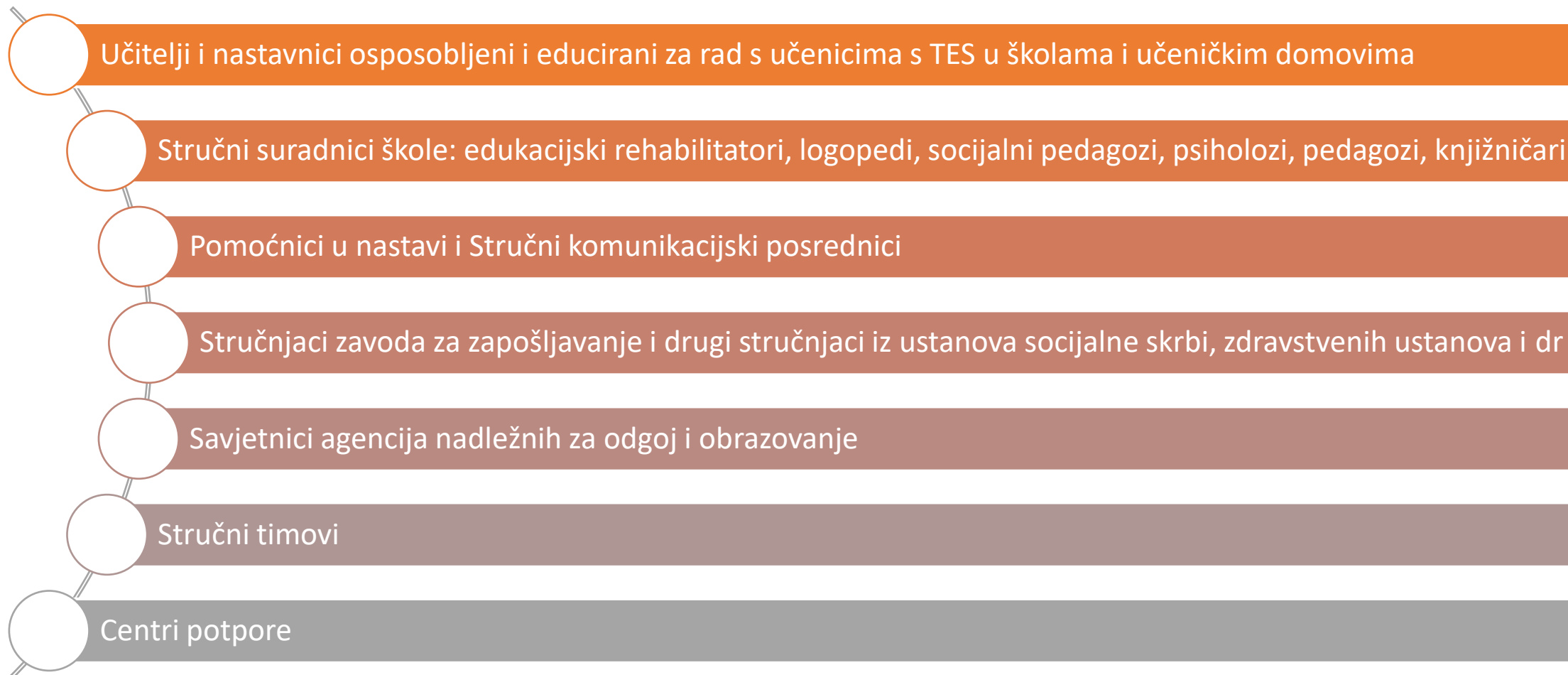
- redoviti program uz individualizirane postupke,
- redoviti program uz prilagodbu sadržaja i individualizirane postupke,
- posebni program uz individualizirane postupke,
- posebni programi za stjecanje kompetencija u aktivnostima svakodnevnoga života i rada uz individualizirane postupke

Primjereni programi odgoja i obrazovanja **ostvaruju se** u:

- redovitome razrednom odjelu,
- dijelom u redovitome, a dijelom u posebnome razrednom odjelu,
- posebnome razrednom odjelu,
- odgojno-obrazovnoj skupini

Sustav obrazovanja u Republici Hrvatskoj

Primjereni programi obrazovanja – profesionalna potpora

Sustav obrazovanja u Republici Hrvatskoj

Primjereni programi obrazovanja – **pedagoško-didaktička prilagodba**

Prilagođena informatička oprema

Specifična didaktička sredstva i pomagala

Udžbenici prilagođeni u jeziku, pismu i mediju

Elektroakustička oprema

Prilagođeni oblici komuniciranja

Što obuhvaća inkluzivno obrazovanje?

Obuhvaća **podizanje inkluzivne kulture škole** i **transformaciju cjelokupnog obrazovnog sustava** – zakonodavstva i politike, sustava financiranja, administracije, oblikovanja, izvođenja i praćenja obrazovanja, te načina na koji su škole organizirane.

Ono zahtijeva **ozračje promjene**:

- **Sustavi**: pristup kvalitetnom, besplatnom inkluzivnom obrazovanju uz osiguravanje resursa podrške unutar i između sustava (*Ministarstvo i škola*)
- **Partnerstvo i suradnja**: roditelji, učitelji/nastavnici, stručni suradnici, mobilni stručni timovi, Centri potpore, pomoćnici u nastavi i stručni komunikacijski posrednici
- **Praćenje izvedbe**: redovito, kontinuirano tijekom obrazovanja
- **Razlikovna i personalizirana nastava i podrška**: za učenike i učitelje/nastavnike koji rade i uče u inkluzivnom okruženju
- **Inkluzivna kultura u nastavi**: uvažavanje različitosti i participativno učenje

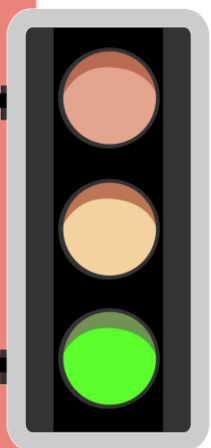

Inkluzivna kultura u nastavi

Inkluzivna kultura škole reflektira **društveni pristup inkluziji** koji se rađa iz **interakcije obiteljskih procesa** (uvjerenja i vrijednosti), **školskih procesa** (nastavne aktivnosti), **učiteljeva pristupa obrazovanju**, **procesa u zajednici i socijalnih procesa** (sustav vrijednosti, politika).

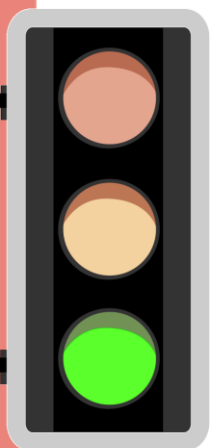
Inkluzija ne može biti selektivna, isključiva ili odbijajuća već mora odražavati **otvorenost i raznolikost**, reformirati sustav u obliku **inkluzivne kulture** (Swain i Cook, 2001; CSIE, 2000, prema *Inclusive Solutions*).

Inkluzivna kultura u nastavi

Inkluzivna kultura škole i nastave uključuju:

- **inkluzivnu orijentaciju**, uvažavanje prava SVIH učenika, zajednička stremljenja SVIH u školi, uspostavljanje uvjeta i primjenjuju strategije koje osiguravaju učinkovito uključivanje učenika; jasno postavljeni ciljevi, timski rad i partnerstvo, praćenje postavljenih inkluzivnih ciljeva vrednovanjem pokazatelja inkluzivnosti primjenom **programske, profesionalne i didaktičko-metodičke potpore**
- **inkluzivni etos**, prizma prihvaćenosti učenika i podražavajuće mu okoline, inkluzivno ozračje među učenicima, među učiteljima, između učitelja i učenika i njihovih roditelja; postoje pozitivna očekivanja na SVE učenike i promocija postignuća utemeljena u **sposobnostima učenika, obogaćenim scenarijima učenja**
- **inkluzivno djelovanje**, nalazi uporište u **konstruktivističkim učenjima** Deweyja, Brunera, Piageta, Vigotskog; fleksibilnost učitelja u uporabi prilagodljivih materijala, tehnika i strategija učenja i poučavanja; IKT+PK, učenje se potiče **kurikulumom, iskustvenim aktivnostima**, interaktivnim stilom, traži se **mišljenje učenika, razlikovno poučavanje**

Kurikulum usmjeren na učenika?

U suvremenom, inkluzivnom pristupu odgoju i obrazovanju provodi se **kurikulum usmjeren na učenika** koji treba zadovoljiti različite odgojno-obrazovne potrebe učenika.

Treba imati u vidu da teškoće/osobitosti funkcioniranja učenika imaju manji ili veći utjecaj na sve **strukturne dijelove kurikuluma**: ciljeve/ishode i sadržaje, strategije (metode, postupke, oblike rada), učenje i poučavanje, vrednovanje postignuća uz povratne informacije.

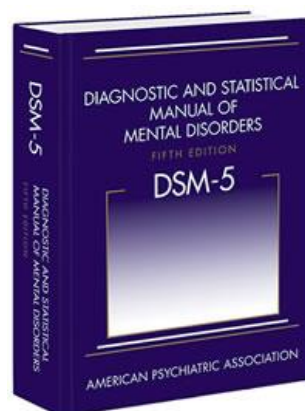
Svi dijelovi kurikuluma **međusobno su povezani** i utječu jedni na druge
Uloga učitelja i stručnih suradnika u školi je osigurati sklad provođenjem razlikovnog poučavanja uz primjerenu interakciju

Kurikulum utemeljen u funkcionalnoj procjeni

Strateške promjene - ekološki model pristupa invaliditetu

Razvojne osobitosti učenika s teškoćama temelje se na opisu **funkcioniranja** učenika, **prilagodbama** te **vrstama potpore**

Klasifikacija sa stajališta ICF-a kao Ekološki model usmjeren potreba djece, učenika

Povezanost prilagodbi u sastavnicama kurikuluma

Slika 1. Model povezanosti prilagodbi u sastavnicama učeniku usmjerenog kurikuluma

Primjeri iz prakse - Digitalni obrazovni sadržaji i Scenariji poučavanja u općim predmetima i međupredmetnim temama u osnovnoj i srednjoj školi s **inkluzivnim prikazima** u nastavi Matematike, Biologije, Fizike, Kemije

obrazovni sadržaji - DOS

Jednostavno pretraživanje

sadržaji - DOS

je Škole - opći predr. Odaberite razred 1. razred

biologija, Engleski jezik, Fizika, Francuski jezik, Geografija, Hrvatski jezik, Kemija, Latinski jezik, Matematika, Njemački jezik, Povijest, Talijanski jezik

e-Škole scenariji poučavanja

Jednostavno pretraživanje

Materijali / e-Škole scenariji poučavanja

Odaberite školu Osnovne škole Odaberite razred 5. razred

Engleski jezik, Francuski jezik, Geografija, Glazbena kultura, Hrvatski jezik, Informatika, Likovna kultura, Matematika, Njemački jezik, Povijest, Priroda, Talijanski jezik, Tjelesna i zdravstvena kultura

Prilagodba tiska i teksta
 Tekst lagan za čitanje
 Interaktivni zadaci, kronološki slijed, kontrola pogreške, vizualna podrška,
 Opis slika i filmova, zvučni zapis...

Korisni naslovi

 mozaBook 4.5

Mozabook je nova platforma za pregledavanje i uređivanje odobrenih udžbenika u Hrvatskoj!

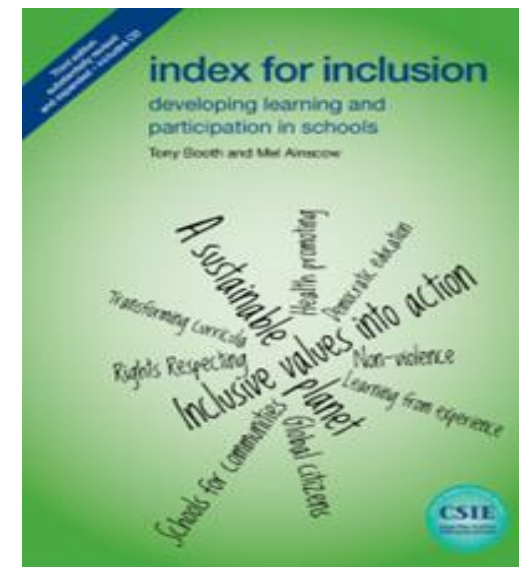

Pokazatelji kvalitete inkluzije

Istraživanje „Procjena pokazatelja inkluzivne podrške u školi“

Cilj istraživanja bio je odrediti pokazatelje kvalitete inkluzivne osnovne škole te čimbenike koji pridonose unaprjeđivanju kvalitete.

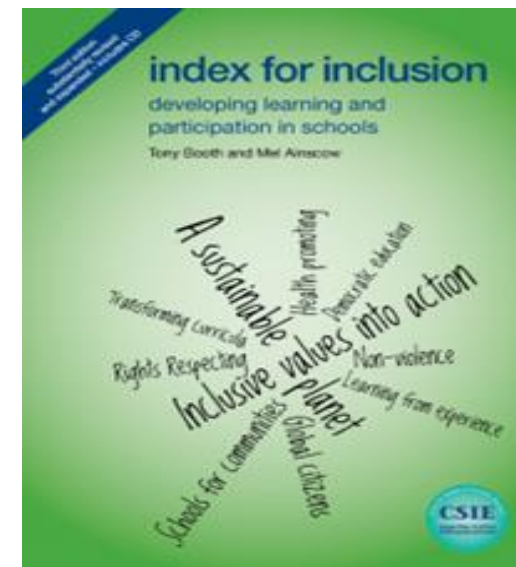
Četiri upitnika o pokazateljima kvalitete inkluzije namijenjena učenicima sedmih i osmih razreda (N=708), njihovim roditeljima (N=707) i stručnjacima škola (učitelji N=147, stručni suradnici N=30, ravnatelji N=10).

Pokazatelji kvalitete inkluzije

Na temelju procjena učenika, roditelja i stručnjaka škole, **pokazatelji inkluzivnosti** rada osnovne škole odnose se na

- inkluzivni etos škole (IE),
- kurikulum usmjeren na učenika (KUR),
- diferencirano učenje i poučavanje (DU),
- potporu u praćenju i vrednovanju postignuća učenika (PV),
- inkluzivnu potporu u školi (IP),
- resurse za inkluzivno djelovanje i upravljanje te (RIDU)
- ozračje usmjereno prema inkluziji (OUI).

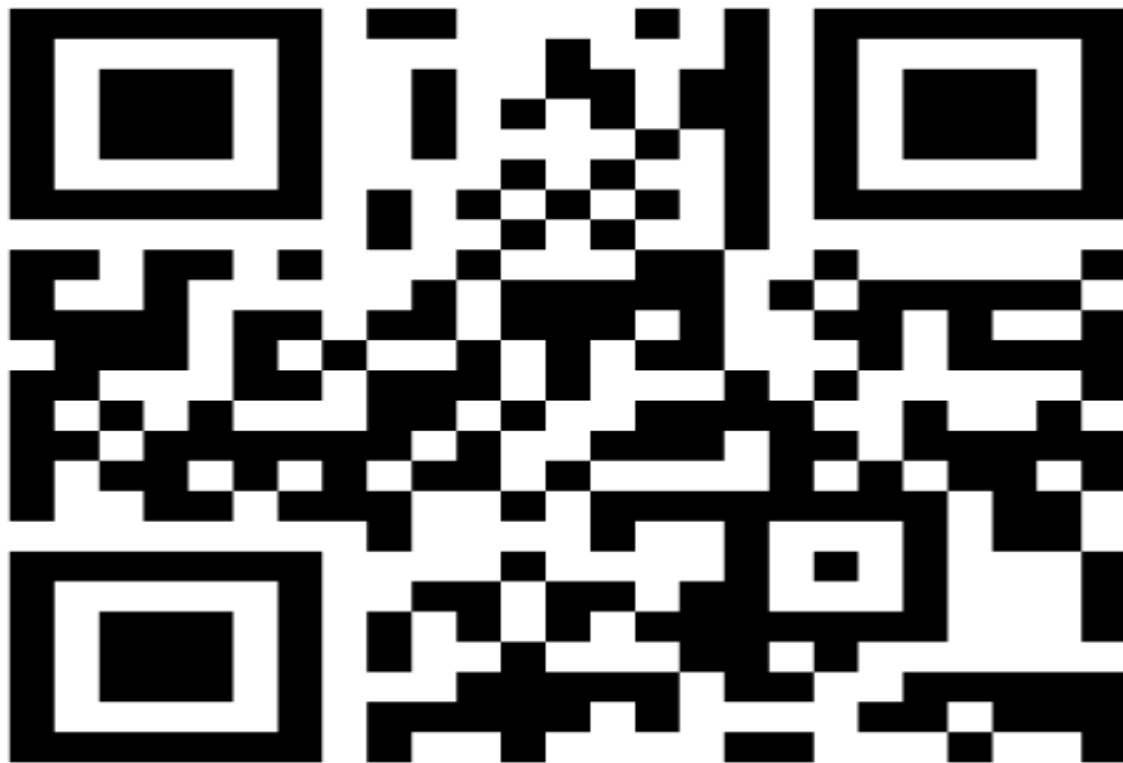
VJEŽBA 2.

Razmislite o stanju u Vašim školama.
Procijenite stupanj slaganja s tvrdnjom 88.

	potpuno se slažem	Uglavnom se slažem	Ne mogu se odlučiti	Uglavnom se ne slažem	Uopće se ne slažem
87. U ovoj školi se otklanjaju prepreke koje otežavaju kretanje učenika (u kolicima, s bijelim štapom).					
88. Naša škola raspolaže specifičnom opremom za učenike kojima je to potrebno.					

VJEŽBA 2.

Razmislite o stanju u Vašim školama.

www.menti.com

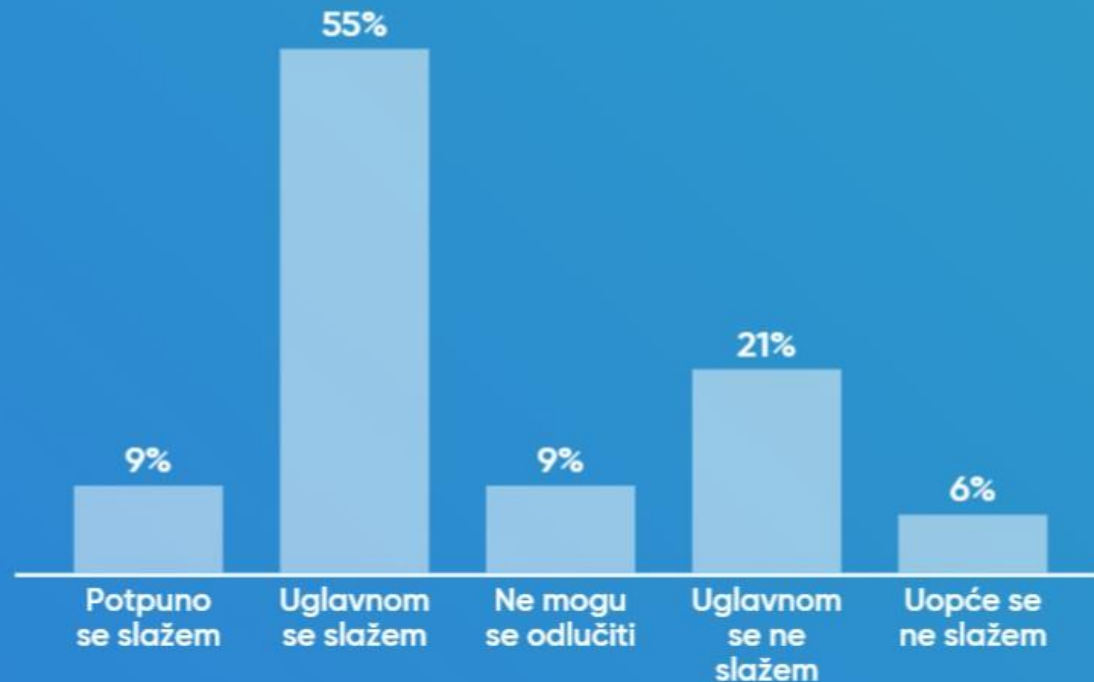
4825 3975

VJEŽBA 2.

Naša škola raspolaže specifičnom opremom za učenike kojima je to potrebno.

REZULTATI

**Procijenite stupanj slaganja sa sljedećom tvrdnjom:
Naša škola raspolaže sa specifičnom opremom za
učenike kojima je to potrebno.**

Glavni nalazi istraživanja

RAZLIKE U PROCJENAMA

DISKRIMINACIJSKE FUNKCIJE

H-1.1.
učenici s teškoćama i tipični učenici

- Utvrđivanje odgojno-obrazovnih potreba učenika, stanja opremljenosti škole i potreba za pomoćnikom u nastavi **DU+PUN+ID**

H-1.2.
učenici i učenice s teškoćama

- Podržavajuća materijalno-stručna okolina i primjenjiva kvaliteta postignuća **ID+IE+PV**

H-1.3.
učenici i učenice bez teškoća

- Nisu dobivene statistički značajne razlike na diskriminativnoj funkciji

H-1.4.
učenici s teškoćama s obzirom na školski uspjeh

- Razlikovni postupci i uvažavajući odnosi u nastavi **DU+IE**
- Poštivanje različitosti i primjerenost zahtjeva u nastavi **IE+DU**

H-1.5.
učenici bez teškoća s obzirom na školski uspjeh

- Razlikovni postupci i uvažavajući odnosi u nastavi **DU+IE**
- Inkluzivni odnosi i podrška u vrednovanju postignuća pri realizaciji kurikuluma **IE+PV**

Glavni nalazi istraživanja

RAZLIKE U PROCJENAMA

DISKRIMINACIJSKE FUNKCIJE

H-2.1.
roditelji učenika s teškoćama i roditelja
tipičnih učenika

- Primjerenost nastavnog i izvannastavnog rada i podržavajući inkluzivne odnose **KR+IE**

H-2.2.
učenici s teškoćama i njihovi roditelji

- Učeniku primjerena perspektiva i upućenost roditelja u provođenje i učinke poučavanja i učenja **PV+DU**

H-2.3.
tipični učenici i njihovi roditelji

- Partnerski odnosi s roditeljima i poticajno vrednovanje postignuća učenika **IE+PV**

H-2.4.
roditelji učenika s teškoćama s obzirom na
prisustvo učenika s teškoćama u razredu

- Sigurna, odgojno-obrazovna podržavajuća okolina i promocija postignuća učenika **IE+DU**

H-2.6.
roditelji učenika s teškoćama s obzirom na
školsku spremu

- Učenicima primjerene strategije podrške i inkluzivni odnosi **DU+IE**
- Povezanost poučavanja i vrednovanja u realizaciji kurikuluma primjerenog svim učenicima **DU+PV+KUR**

H-2.7.
roditelji učenika bez teškoća s obzirom na
školsku spremu

- Primjerene strategije podrške i inkluzivni odnosi **DU+IE**
- Primjerena metodička podrška i inkluzivna suradnja **DU+IE**

Glavni nalazi istraživanja

Analiza razlika među stručnjacima škole pokazala je:

- **Učitelji** pozitivnije od **ravnatelja** i **stručnih suradnika** procjenjuju provođenje **razlikovne nastave** i **inkluzivni rad** škole
- **Učitelji** s visokom stručnom spremom pozitivnije procjenjuju kvalitetu inkluzivnog rada škole u odnosu na učitelje s višom spremom i poslijediplomskim obrazovanjem
- **Učitelji** slabije od **stručnih suradnika** i **ravnatelja** procjenjuju **inkluzivnu potporu** (IP) u školi (potpora pomoćnika u nastavi, usluge Mobilnog stručnog tima)
- **Učitelji** i **stručni suradnici** koji su prošli edukacije o **razlikovnom pristupu** (RP) s učenicima pozitivnije procjenjuju stručnu osposobljenost stručnjaka škole
- **Učitelji** i **stručni suradnici** koji u svojoj bližoj okolini imaju djecu s teškoćama pozitivnije procjenjuju **inkluzivne pristupe** škole od stručnjaka koji nemaju
- Procjene **učitelja** i **ravnatelja** škole su pozitivnije od procjena **stručnih suradnika** o kvaliteti provođenja **inkluzivnog rada** škole

Glavni nalazi istraživanja

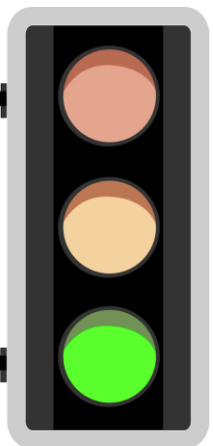
1. svi ispitanici pridaju značaj **inkluzivnom etosu škole**

2. naglašenija usmjerenost

- kod **učenika** na **diferencirano učenje i poučavanje**
- kod **roditelja** na **kurikulum usmjeren na učenika i diferencirano učenje i poučavanje**
- kod **stručnjaka škole** na **resurse za inkluzivno djelovanje**

Doprinos istraživanja

potreba kontinuiranog **samovrednovanja inkluzivnog djelovanja** škole s ciljem otkrivanja i unapređivanja **prioritetnih područja inkluzivnog** rada, **osiguravanje podrške, jačanje motivacije i kompetencija učitelja i učenika, provođenje supervizije u inkluzivnim aspektima rada, opremanje škola**

Imperativ za kulturu u inkluzivnom obrazovanju?

- **Nediskriminacija:** usvojiti inkluzivnu politiku i praksu
- **Cilj obrazovanja:** promicati puni razvoj potencijala, podržavati punopravno sudjelovanje
- **Nema izuzetka:** djeca **NE** smiju biti isključena, zakon koji ograničava **pristup treba ukinuti**
- **Pristup osnovnom i srednjem obrazovanju:** dovoljan broj uređenih škola,
- **Razumna prilagodba i univerzalni dizajn:** mjesto, vrijeme, način rada, tehnologije, alternativne metode vrednovanja; **uskraćivanje razumne prilagodbe smatra se diskriminacijom**
- **Opća podrška:** dostupnost podrške u školi, stručni suradnici različitih struka, savjetnici, relevantni zdravstveni i socijalni stručnjaci, pristup stipendijama i financijskim sredstvima
- **Individualni obrazovni planovi:** svaki učenik treba dobiti IK, pripremljeni s učenikom, učenik uključen, redovito pratiti napredak, mogućnost na prigovor
- **Prilagodbe vezane uz pojedina oštećenja:** brajica, orijentacija i kretanje, alternativna i augmentativna komunikacija, lako čitljiv tekst, organizacija učionice
- **Kompetentni učitelji i nastavnici, stručni suradnici, ravnatelji:** nediskriminacija, kompetencije za učinkovito poučavanje

**Zajedno možemo učiniti više ako se čuje glas
djece s teškoćama i osoba s invaliditetom!**

Be the Light: Elizabeth Bonker's 2022 Valedictorian Speech at Rollins College Commencement

Elizabeth Bonker, neverbalna studentica sa PSA, u svrhu komunikacije koristi visokotehnološko sredstvo asistivne tehnologije

VIDEO

Zahvaljujem na pozornosti!

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Working together for a **green**,
competitive and **inclusive** Europe

ATTEND
naš način

PODRŠKA OSTVARENJU JEDNAKIH MOGUĆNOSTI U
OBRAZOVANJU ZA UČENIKE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

ASSISTIVE TECHNOLOGIES IN EDUCATION

City of Reykjavik

CARNET
znanje povezuje